

БЕОГРАД

ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ, Источно Сарајево
ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ ПОЉОПРИВРЕДЕ, Београд
БАЛКАНСКА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА ЖИВОТНУ ОКОЛИНУ
(В.Е.Н.А.), Грчка

МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

**МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА
ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ У
РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

ТЕМАТСКИ ЗБОРНИК

Јахорина, 13—14. 12. 2007. г.

**ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ, Источно Сарајево
ИНСТИТУТ ЗА ЕКОНОМИКУ ПОЉОПРИВРЕДЕ, Београд
БАЛКАНСКА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА ЖИВОТНУ ОКОЛИНУ
(B.E.N.A.), Грчка**

**МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА И
РУРАЛНИ РАЗВОЈ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ
*Тематски зборник***

Уредници:

**Проф. др Мирољуб Богдановић
Проф. др Драго Џвијановић
Prof. dr F.K. Vosniakos**

Издавачи:

**Пољопривредни факултет, Источно Сарајево
За издавача: проф. др Мирољуб Богдановић
Институт за економику пољопривреде, Београд
За издавача: проф. др Драго Џвијановић
Балканска асоцијација за животну околину (B.E.N.A.), Грчка
За издавача: prof. dr F.K. Vosniakos**

Техничка припрема:

**Грујица Вицо
Татјана Пандуревић
Бојан Елчић**

**Тираж:
250 примјерака**

***Штампа:*
А.Д. "Графичар" Добој**

ISBN 978-99938-670-3-6

САДРЖАЈ

Уводни реферати:

ПОЉОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ОД САДАШЊЕГ СТАЊА ДО МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ КОНЦЕПТА	7
МАРКЕТИНГ, МАРКА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	20
ПОЉОПРИВРЕДНА ГАЗДИНСТВА У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	30

I секција - Агроекономија

АНАЛИЗА ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ У РУРАЛНИМ ДЕЛОВИМА ИСТОЧНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ	40
БРУТО МАРЖА У ПРОИЗВОДЊИ ОЗИМЕ ПШЕНИЦЕ У СРБИЈИ 2006 ГОДИНЕ	49
ЧИНИОЦИ ОДВРАЋАЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ СТАНОВНИШТВА ОД ПОВРАТКА НА КОСОВО И МЕТОХИЈУ	55
COMPARATIVE CASE STUDY BETWEEN HUNGARIAN AND POLISH AGRICULTURAL EXHIBITIONS	62
ДЕТЕРМИНАНТЕ РЕГИОНАЛНО-РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ИСТОЧНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ	72
ДОБРА ПОЉОПРИВРЕДНА ПРАКСА У ФУНКЦИЈИ КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ ПОРОДИЧНИХ ГАЗДИНСТАВА	80
ЕКОНОМСКИ ЕФЕКТИ КОНЗЕРВАЦИЈСКЕ ОБРАДЕ ЗЕМЉИШТА	89
ЕКОНОМСКИ ЗНАЧАЈ ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА ЗА РУРАЛНИ РАЗВОЈ СРБИЈЕ	97
ЕКОНОМСКИ ЗНАЧАЈ ЉЕКОВИТОГ БИЉА ЗА СТАНОВНИШТВО ПЛАНИНСКИХ ПРЕДЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	106
EVALUATING OF MULTIFUNCTIONAL ROLE OF AGRICULTURE IN SLOVENIA	112
FINANSIJSKA ANALIZA U STOČARSTVU	122
ФОНД ЗА РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ КАО ЗНАЧАЈАН ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА РАЗВОЈА У РУРАЛНИМ СРЕДИНАМА	131
INVESTMENT PROJECT FINANCE FOR HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT FROM RURAL SPACE	137
МАРКЕТИНГ СРПСКЕ ХРАНЕ И ТУРИЗМА	141
МАРКЕТИНГ У БАЊСКОМ ТУРИЗМУ	147
МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ У ПОЛИТИЦИ АГРАРНЕ ПОДРШКЕ СРБИЈЕ	155
MULTIFUNKCIONALNOST I RAZNOVRSNOST POLJOPRIVREDE	165
ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА	173
ПОЗИЦИОНИРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	181
ПРИСТУП РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ ПЛАНИНСКИХ ПОДРУЧЈА У ПРОСТОРНИМ ПЛАНОВИМА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ТУРИСТИЧКИХ РЕГИЈА	189
PRIVATIZACIJA I STRATEGIJE POSLOVNOG RESTRUKTURIRANJA U AGRO-KOMPLEKSU SRBIJE	198
ПРОМОЦИЈА СЕОСКОГ ТУРИЗМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	207
РАЗВОЈ КОНЦЕПТА МРЕЖНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У ПОКРЕТАЊУ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ПАНЧЕВО	216
СТАЊЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА ЗЕМЉОРАДНИЧКОГ ЗАДРУГАРСТВА У СРБИЈИ	224
СТРАТЕГИЈА МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ ВОЈВОДИНЕ	233

СТРАТЕГИЈЕ КОМУНИЦИРАЊА У ЕКОНОМСКОЈ ДИПЛОМАТИЈИ У ФУНКЦИЈИ ПРОМОВИСАЊА ПОЉОПРИВРЕДЕ	241
ТРАНЗИЦИЈА АГРОПРИВРЕДЕ И МЕРЕ АГРАРНЕ ПОЛИТИКЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	250
УЛОГА ПОЉОПРИВРЕДНОГ СЕКТОРА У ЕКОНОМСКОМ РАЗВОЈУ ЗЕМЉЕ ...	261
ЗНАЧАЈ И ПЕРСПЕКТИВА ПЛАНИНСКОГ ГАЗДОВАЊА ИСТОЧНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ	270
ЗНАЧАЈ КАПИТАЛНИХ ТРАНСФЕРА И СУБВЕНЦИЈА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ РАЗВОЈА У РУРАЛНИМ СРЕДИНАМА	279
II секција - Биљна производња	
БИОФЕРТИЛИЗАЦИЈА: ЗНАЧАЈ И МОГУЋНОСТИ У САВРЕМЕНОЈ ПОЉОПРИВРЕДНОЈ ПРОИЗВОДЊИ	286
ФИНОЋА ПЕТЕЉКИ СИРКА МЕТЛАША ПРИ РАЗЛИЧИТОМ СКЛОПУ БИЉАКА	293
ХЕМИЈСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЛЕСИВИРАНИХ ЗЕМЉИШТА СРБИЈЕ И ЊИХОВА ПОГОДНОСТ ЗА ГАЈЕЊЕ КРОМПИРА	301
IN VITRO ТЕСТИРАЊЕ ГЕНОТИПОВА ПШЕНИЦЕ НА ТОЛЕРАНТНОСТ ПРЕМА СУШИ.....	307
МОГУЋНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ БОРОВНИЦЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	312
НОВИ ПРОИЗВОДИ ОД МАЛИНЕ ИМАЈУ И НОВУ ЦЕНУ	319
ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ ПШЕНИЦЕ И ПРОИЗВОДЊА ЗДРАВСТВЕНО БЕЗБЕДНЕ ХРАНЕ.....	326
ОПТИМАЛНА ТЕХНОЛОГИЈА ГАЈЕЊА КАО ПРЕДУСЛОВ ПОВЕЋАЊА ПРИНОСА И КВАЛИТЕТА СТРНИХ ЖИТА	337
ОРГАНИЗАЦИОНО-ЕКОНОМСКА ОБЕЛЕЖЈА ПРОИЗВОДЊЕ ПАПРИКЕ НА ПОРОДИЧНОМ ГАЗДИНСТВУ РУРАЛНОГ ПОДРУЧЈА	346
ПОТРЕБЕ ЗА ВОДОМ И ЕФЕКАТ НАВОДЊАВАЊА РАТАРСКИХ БИЉАКА У АГРОКЛИМАТСКИМ УСЛОВИМА СРБИЈЕ	356
ПРЕДНОСТ ПРИРОДНИХ УСЛОВА ЗА ПРОИЗВОДЊУ КРОМПИРА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ.....	365
ПРОИЗВОДЊА ЗДРАВЕ ХРАНЕ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА - УЗГОЈ ХЕЉДЕ.....	372
ПРОИЗВОДЊА МАЛИНЕ У ФУНКЦИЈИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА	379
РАЦИОНАЛНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ ГАЈЕЊА ОЗИМЕ ПШЕНИЦЕ	387
REAKCIJA BILJAKA NA SUŠU I TOLERANTNOST PREMA STRESU	395
СВОЈСТВА ШУМСКЕ МАЛИНЕ СА СТАРЕ ПЛАНИНЕ.....	403
ТЕХНОЛОШКЕ ИНОВАЦИЈЕ У ОЧУВАЊУ БИОДИВЕРЗИТЕТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ.....	410
THE INFLUENCE OF CONVENTIONAL AND REDUCED SOIL TILLAGE ON SOIL MOISTURE DYNAMICS UNDER CROPPING OF PEAS	419
УТИЦАЈ ГЕНОТИПА И АГРОЕКОЛОШКИХ УСЛОВА НА МАСУ ЗРНА ПРИМАРНОГ КЛАСА ПШЕНИЦЕ	425
UTICAJ HERBICIDA RAZLIČITOG МЕХАНИЗМА ДЕЛОВАЊА НА КОРОВСКУ SINUZIЈУ И PRINOS ZRNA OZIME PŠENICE.....	432
УТИЦАЈ МОНОКУЛТУРЕ НА ПРИНОС ЗРНА СОЈЕ	442
ВИСИНА ПРВЕ ПЛОДНЕ НОДИЈЕ КОД СОЈЕ У ЗАВИСНОСТИ ОД МЕЂУРЕДНОГ РАЗМАКА У УСЛОВИМА НАВОДЊАВАЊА	450
ЗНАЧАЈ БИОФЕРТИЛИЗATORА У БИОЛОШКОЈ РЕКУЛТИВАЦИЈИ	457

III секција - Еколоџија

ДУГОТРАЈНЕ ОРГАНСКЕ ЗАГАЂУЈУЋЕ СУПСТАНЦЕ – ВЕЛИКА ПРЕТЊА ЖИВИМ ОРГАНИЗМИМА.....	466
ИЗАЗОВИ ОЧУВАЊА ЗДРАВЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	472
КОМПОСТИРАЊЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	476
КВАЛИТЕТ СПЕЦИЈАЛНЕ РАКИЈЕ СА ТРЊИНОМ.....	485
ПОЛИТИКА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЕУ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ ЗЕМАЉА КАНДИДАТА	493
ПРИЗНАВАЊЕ И МЕРЕЊЕ БИОЛОШКИХ СРЕДСТАВА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА У СКЛАДУ СА МРС 41	503
ПРОЦЕС УВОЂЕЊА НАССР СИСТЕМА У ПОЉОПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА.....	511
СТАНДАРДИ ISO 22000 И НАССР У ФУНКЦИЈИ ПРАВА ПОТРОШАЧА НА ЗДРАВСТВЕНО БЕЗБЕДНУ ХРАНУ	518
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ И ОПАСНИМ МАТЕРИЈАМА.....	527
ЗНАЧАЈ И ПРИМЕНА ЕКОЛОШКИХ ПОРЕЗА НА МУЛТИФУНКЦИОНАЛНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	534
ЗНАЧАЈ ПРИМЕНЕ EUREPGAP-а И НАССР-а У ПРОИЗВОДЊИ ЗДРАВЕ ХРАНЕ	543

IV секција - Сточарство

ДОПРИНОС МАЛИХ ПРЕРАЂИВАЧКИХ ЦЕНТАРА НА МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОСТ ПОЉОПРИВРЕДЕ	552
МЕСТО И УЛОГА КОЗАРСТВА У РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	560
МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА ИСХРАНЕ ОВАЦА У ТРАДИЦИОНАЛНОМ СТОЧАРСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	570
ОРГАНСКИ МИКРОЕЛЕМЕНТИ У ИСХРАНИ ГОВЕДА	578
ПОТЕНЦИЈАЛИ БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА ИСТОЧНЕ БОСНЕ ЗА КВАЛИТЕТНУ ПРОИЗВОДЊУ МЛИЈЕЧНИХ ПРОИЗВОДА	584
SWOT АНАЛИЗА ОВЧАРСКА ПРОИЗВОДЊЕ КАО ФАКТОРА РУРАЛНОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	592

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

631 (497.6) (082)
338.43 (497.6) (082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Мултифункционална
пољопривреда и рурални развој у Републици Српској
(2007 ; Јахорина)

Мултифункционална пољопривреда и рурални
развој у Републици Српској : тематски зборник /
[организатори] Пољопривредни факултет, Источно
Сарајево [и] Институт за економику пољопривреде,
Београд [и] Балканска асоцијација за животну
околину (В.Е.Н.А.) Грчка. - Источно Сарајево :
Пољопривредни факултет, 2007 (Добој : Графичар).
- 610 стр. : иллуст. ; 25 цм

Тираж: 250. - Напомене уз текст. Библиографија уз
сваки рад: Суммарис

ISBN 978-99938-670-3-6

COBISS.BH-ID 570904